

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtöken és vasárnap.
Előfizetési árak: Évesre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. -- Egyen száma 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknekai egyenként előfizetnek 4ftért kap-
nak a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadó hivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvny-
dájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Husvét.

Egyik husvétvasárnapról számítjuk Magyarország történetének legújabb korát: a feltámadást az elnyomatásból és csüggedésből, Magyarország fennmaradásáért való aggodalomból, a szabadság és állami önállóság után való vágyakozás állapotából. Híres husvéti cikkelyében vezette be az a legböl-
esebb államférfi, kit a Gondviselés a magyar nem-
zetnek ajándékozott, a leigázott Magyarország fel-
támadását és azóta politikai szokás és kegyeletos
gyakorlat lett a husvétünnepet a nagy böles
szelleméhez méltó módon megülni, emlékének ál-
dozni és a vallási gyakorlatok mellett politikai ma-
gunkban szállást is tartani, a nemzet multja s
jövője felett elmélkedni és a jelen helyzetet pártat-
lan méltatás alá vonni.

Ezen elmélkedések közben feltűnik egy külö-
nös, kiválóan magyar jelenség folytonossága, amely
vörös fonálként húzódik végig hazánk ezeréves törté-
nelmében. Az elnyomatásban, a szerencsétlenségben,
nyomorban és nemzeti gyászban mint a jó testvé-
rek, mindig egyetértettek, összetartottak a magya-
rok. Az elvesztett szabadságért való fájdalom meg-
szüntetett minden társadalmi különbséget. A láncz,
melyet a paraszt hordott, ép oly szívzaga-
gatóan csörömpölt, mint a grófi rab bilinese, aki-
nek szintén seprő kellett az utcát. És miként
közös volt a fájdalom, közösek voltak a könyvek
is, melyeket a hazáért sirtunk.

És ha szabad lett a dolgok fejlődése; ha szép
husvét köszöntött be a hazára; ha a hazaszeretet
működésének, a hazafiak áldozatainak sikerült az
eltűnt szerencsét, az imádott szabadságot vissza-
hódítani, Magyarországot az előrehaladó, szabadel-
vű és kulturális fejlődés útjára vinni, a magyar ha-
zát gazdaggá, hatalmassá és tiszteltté tenni: akkor
megint jogaiba lépett az egyetlenség régi bűne,
testvér nem bízott a testvérből, az egyik magyar

üldözte, gyűlölte és átkozta a másikat és ez szá-
mtalanszor ismétlődött államiségünk ezer esztendeje
alatt. Nem lenne az Magyarország hű történelme,
ha Deák Ferenc husvéti cikkelye után másképp
történt volna.

A helyzetet, melyben Magyarország van, ala-
posabban kell méltatnunk, összehasonlításokat kell
tennünk a mult és jelen közt. Egy mély hódolattal
tisztelt és szeretett király jogára alatt fejlesztí szabad
intézményeit Magyarországon és állami függet-
lenségében biztos alapon nyugvó, esküvel megerő-
sített alkotmányának örönd, a melyért a kontinens
minden népe irigyl bennünket. Az európai államok
szövetségében komolyan számolnak ennek az ezer-
esztendő országának a politikájával és rokonszen-
vével, mert már ismételtelen döntőleg beavatkozott
Európa történelmi eseményeibe. És belső fejlődését
illetőleg egy sokaktól irigylt, imponáló állammá lett
Magyarország az európai koncertben és az intéz-
kedés szívósságában, erélyében s önállóságában már
sok bámulatosat végzett s még végezni hivatott.

A barátságos, de politikai tekintetben erősen
széthasadozott, nemzetiségek szerint szétdara-
bolt Ausztriával szövetségben Magyarország az egész
monarchia sulypontját biztosította magának és oly
tulsúlyt vívott ki, a minővel az előtt soha sem
birt.

És ha politikai és gazdasági dolgokban néha
nehézségek voltak is, az ország ügyeinek a vezető-
se folytán csakhamar legyőzték azokat. A magyar
állam szabad fejlődésének egyetlen-egy feltétele
sem hiányzik, csak a saját honfitársak testvéri bi-
zalma egymáshoz. Mi sem hiányzik, csak az, hogy
az egy azon hazafiak, ha kell, mint ellenfelek, de
semmi körülménynek közt sem ellenségek, álljanak
szemben egymással. Mint ellenfelek, kiknek haza-
szeretetében, tiszta patriotizmusában semmi körü-
lmények közt sem lenne szabad kételkedni.

E haza minden igaz fiának első sorban és
minden körülmények közt a haza sorsát kell szemé

előtt tartania. — mondja husvétüi cikkelye végén a
„Poster Correspondenz.“ Deák Ferenc emlékének
kell bennünket teljesen és egészen előtölteni. Az or-
szág jóléte legyen a legfontosabb törvényünk, a ha-
za szeretetében kell mindnyájunknak egyetértőnünk.
Csak a módnak, melyen hazaszeretetünket érvényre
juttatjuk, szabad különbözőnek lenni. A legnagyobb
szolgálatot akkor tesszük a hazának, ha Deák Fe-
renc szándékához híven a hazát mindenekfelett,
még a saját politikai becsüségünknél is magasab-
bra becsüljük. „A haza minden előtt,“ — ez legyen
jeligénk, ez lebegjen folyton szemünk előtt s ezt
véssük be mélyen szívünkbe, akkor nagy és hatal-
mas marad ez a ország és fennáll a világ végéig.

Alkotmányos képtelenség.

Az „Egyetértés“ című napi lap a következő
szenczációs hírt közli:

„Érdekes összeférhetlenségi bejelentés. Benke
Gyula orsz. képviselő, mint a budapesti takaré- és
zálogkölesönöz részvénytársaság igazgatója ellen a
saját kerületéből adtak be összeférhetlenségi bejelen-
tést. Mint értesülünk, dr. Bánffy Zsigmond kézdivá-
sárhelyi lakos úgy a maga, mint 286 kézdivásárhe-
lyi választópolgártársa nevében intézett fölterjesztést
Szilágyi Dezső képviselőházi elnökhöz, bejelentvén
a kerület képviselője ellen ennek a budapesti taka-
ré- és zálogkölesönöz részvénytársaságnál viselt
igazgatósági állásából folyó összeférhetlenségi esetét,
melyet tudvalevőleg már Kálmán Károly is bejelen-
tett volt. E bejelentést kiválóképpen az teszi érde-
kessé, hogy Benke Gyulát a kézdivásárhelyi kerület
267 szavazattal választotta meg, s most 286 választó
írta alá az ő összeférhetlenségi esetére vonatkozó
bejelentést.“

Ezen cikkre nézve egy néhány megjegyzésünk
van. Először is az irat nem a k.-vásárhelyi vá-
lasztó közönség, hanem a mult választáson kisebb-

TÁRGZA.

Modern barátság.

Az iskolában ismerkedtek meg, hol egymás
mellé kerültek egy padban. Mikor aztán Feri ott-
hon mesélt az új szomszédjáról és elmondta azt is,
hogy Gusztó apja magasabb rangu hivatalnok, Feri
szülei a lelkéző kötötték, hogy legyen nyájas e fiu-
hoz és szerezzék meg a barátságát. Mert Feri apja, egy
vállalkozó üzletember, ismerte Gusztó apját már hírből
és remélte, hogy a gyermekek barátsága révén a
szülők is közelebbi viszonyba jönnek.

Igy kezdődött az a hűres barátság, melynek egy
negyedszázadon át kellett tartania.

A szülők számítása nemsokára bevált: Feri
szülei meghitták Gusztót a gyermekbálra, melyet éven-
ként rendezni szoktak. Gusztó szülei viszont meg-
hitták Ferit egy délutáni mulatságra s ez alkalom-
mal a szülők is bensőbben érintkeztek. A két férfi
hamar átlátta, mennyit használhat egyik a másik-
nak, a gazdag bankár a magasrangu, de szegény hi-
vatalnoknak; ez utóbbi viszont időszerű információ-
val és befolyásával a merész spekulánsnak.

Ha a szülők közti viszonyoknak volt is némikor-
rupeziós íze, a gyermekek barátsága azonban ártat-
lan volt és tiszta s valóban a szívből látszott fa-
kadni. Gusztó kottejük közül a tehetségesebb volt
és lehetőség szerint a tanulásban is segítségére volt

Ferinek, mi azonban nem akadályozta, hogy ez
gyenge tanuló létére esakis protekezióját után mehe-
tett keresztlül az érettségig.

Az önkéntesi évet szintén együtt szolgálták,
ugyanabban az ezredben, ugyanabban a század-
ban. Itt viszonyukban már némi fordulat állt
be. Feri, kit hazulról bőven láttak el, pénzt kölcsön-
zott Gusztóknak, ki viszont Ferinek tehetsége szerint
a szolgálat terheit könnyítette. Gusztó azonban, ki
rendkívül élelkeszű volt és szeretett vitatkozni, csak
nehezen fért össze bajtársaival, míg Feri soha sen-
kivel sem tüzött össze és általános rokonszenvenek
örvendett. Gusztó azonban nem fojthatta vissza azt
a felvilágosító megjegyzést, hogy ez a rokonszen-
v inkább Feri telt pénztárcájának s az általa ren-
dezett kedélyes dártdózsásoknak szól. Ekkor villant fel
Feri agyában az a gondolat, melynek azonban még
nem mert kifejezést adni, hogy annak a Gusztóknak
a szeretetreméltóság nem épen az erősebb oldala.

Mikor mindketten letették a tiszti vizsgát és
visszavonultak a polgári életbe, Gusztó hivatalba
lépett, míg Feri az apja üzletében foglalt he-
lyet. De azért találkoztak minden áldott nap és lel-
kiismeretesen elmondták egymásnak napi élményei-
ket. Mikor aztán politikai nézeteket is kezdtek val-
lani, élesebben rajzolódott a köztük létező ellentét,
mi azonban korántsem gátolta barátságuk fentar-
tását.

Egyszer csak elérkezett az ideje, hogy Feri há-
zasodjék. Szerencsétlenségére (vagy talán szerencsé-
jére?) megakadályozta szándékát Gusztó: kellemetlen

titkokat tárt fel a kiválasztott leány és családja mult-
jából. Nem lehetett megtudni, hogy honnan ered
mind az a pletyka, de számolni kellett vele. Feri
nem vette el a lányt, pedig ez szép is volt, gaz-
dag is.

Gusztóknak viszonya volt egy hajdani modellel,
egy rendkívül szép leánynyal. Ez a leány belesze-
retett Feribe (vagy talán csak a pénzébe?) Miután
modern leány volt, ki sokat olvasott és Ibsen Nó-
ráját ismerte, nem akarta Gusztó csak úgy megcsalni,
titokban; helyesebbnek tartotta neki bevallani szíve
vonzalmát Feri iránt, hadd legyen bíró kettőjük kö-
zül. Gusztó nagyon szerette a leányt, de mégis sok-
kal büszkébb volt, hogy a viszonyszerelmek csak
felével érje be. Átengedte hát a leányt egészen Fe-
rinek, ki azonban hamar megunta és elhagyta.

A két fiatal ember még mindig úgy érezte,
hogy a köztük fennálló kötelék sokkal becsesebb és
régibb, semhogy ilyesmiért szétszakítanák. Ez kész
szerencse volt Gusztóra: csakhamar abba a helyzet-
be jutott, hogy Ferire kellett támaszkodnia, ki ne-
hány ezer forinttal igen kényes helyzetből szabadí-
totta ki. Gusztó a maga részéről ezt megbálálta, a
monnyiben Ferinek egy lovgási ügyét ügyesen a
magáévé tette, s helyette olyan kardvágást kapott,
hogy hónapokon keresztül betegágyban sinylette.

(Folyt. köv.)

ségben maradt ellenzék akaratának kifejezése, de még ennek csak annyiban tekinthető, mennyiben Molnár Józsiás bukott jelölt ur az ő mozgositott utazó ügynökei által kikunyoroltatta az aláírásokat. Tény az, hogy az aláírt 286 egyén közül legalább 50 százalék nem tudta, hogy mit ír alája, mert a mozgó ügynökök legtöbb helyen csak azt kérdezték, hogy akarják az új választást? S hogyan akarta volna az az a töredék, mely a választásokból busás hasznot szedett zsebre tenni. Egy másik rész, körülbelül 50–60 ember, a tavalyi választó listába nem volt benne s csak az ideibe került bele. Hát ezek is hogy akarták volna fűss keletű alkotmányos jogukat gyakorolni!

Egy bizonyos rész, 15–20 ember nem is választó. Már most tessék összeszámolni, hogy mi marad Molnár Józsiás urnak, illetőleg mit ér az összeférhetetlenségi bejelentés, mely amugy is tárgytalan, mivel olyan esetre vonatkozik, mely felett az összeférhetetlenségi bizottság már végérvényesen határozott s az országgyűlés nagy többséggel tudomásul vette. Mi igazán esodálkozunk, hogy egy ügyvéd, Dr. Bánffy Zsigmond ur, ilyen üzemekhez nevet adja, s akadnak olyan emberek, kik az efféléknék felülnek, s mint szabad polgárok egy „bukott nagyság” beteges ambíziójának szolgálatába szegődnek.

Az az egész bejelentés egy nagy képtelenség, melynek sem célja, sem tárgya nincs, s nem egyébre való, mint Molnár Józsiás ur további politikai karrierének útját egyengetni, hanem ez mind hiábavaló, mert az többé a magasa nem vezet.

Egészen másképen elbírálandó azon bizalmi nyilatkozat, melyet a szabadelvű párt közelebből Benke Gyulához intézett. Ezt az igaz, hogy csak 152-en írták alá, de hát az a pártnak eszébe sem jutott, hogy numerusokkal hasson, mert ha azt akarja, legalább 100 aláírta volna azok közül is, kik „Bánffy ur és társai” összeférhetlenségi bejelentését aláírták, mert minálunk egy íráskat aláírtakantoi, mi után semmi anyagi kötelezettség nem jár, vajmi könnyű dolog. A szabadelvű párt bizalmi nyilatkozatát csak a 100 tagu végrehajtó bizottságnak kellett volna aláírni s ez a szám a nem kikunyorolt, hanem önkéntes vállalkozók által szaporodott 152-re s benne van a polgárság színe-jáva. Az „Egyetértés” (természetesen k-vásárhelyi ellenzék) szécső folyó (an) érdekesnek találja, hogy Benke Gyula a mult választáson csak 267 szavazatot kapott és most az összeférhetlenségi bejelentést 286 egyén írta alá. Hát mi ennél sokkal érdekesebbnek találjuk azt, hogy ha most új választás lenne, Benke Gyula kapna legalább 400 szavazatot a 630-ból s ezen számban igen sok lenne a 286-ból is. Ezt mi oly bizonyosnak tartjuk, hogy mernék fogadást tenni rá. A „Bánffy ur és társai” bejelentése szépen irattárba kerül, a világ halad tovább a maga útján s mi lassan, de biztosan közeledünk... Szenteshez!

Ezen ügyre vonatkozólag a fővárosi lapok közül többen nyilatkoztak. A Pesti Napló, a többek között, a következőket írja:

„Összeférhetlenség. Benke Gyula, kézdíváshelyi országgyűlési képviselője ellen, mint az Egyetértés értesül, összeférhetlenségi esetet jelentett be a képviselőház elnökénél dr. Bánffy Zsigmond k-vásárhelyi lakos a maga és 286 választótársa nevében. A bejelentés azon az alapon történt, hogy dr. Bánffy Zsigmond és társai Benke Gyulának a budapesti Takarékpénztár és Zálogkölesző Részvénytársaságnál elfoglalt állásában incompatibilitást látnak. — A Bud. Tud. egy kézdíváshelyi távirata ezt a hírt alaptalannak jelenti ki. E távirat szerint a kerület volt képviselője, Molnár Józsiás gyűjtött ugyan ilyenmő aláírásokat, azonban csak harminczkét aláírt tudott szerezni, akiknek pedig csak a legkisebb része bir választói képességgel. Ellenben éppen a tegnapi nap folyamán a kézdíváshelyi szabadelvű párt egy bizalmi nyilatkozatot küldött Benke Gyula képviselőnek, amelyben a kerületben hamarjában a város intelligenciájához tartozó és a kerület tekintélyes részét képező 152 választópolgár irt alá és amelyben a választók képviselőjüket tántoríthatatlan bizalmukról biztosítják.”

Mult pénteken érkezett meg Kovács Dániel pártelnökhöz Benke Gyula köszönő irata azon bizalmi nyilatkozatért, melyet a szabadelvű párt közelebből hozzá intézett. A köszönő irat szövege ez:

Tisztelt polgártársak!

„A szabadelvű párt értekezletének határozatáról szóló okiratot, mely szerint a párt ujlagi bizalmát

volt szíves nyilvánítani és melyet 152 választópolgár aláírásával is megerősített, hálás köszönettel kézhez vettem.

Különösen megüsztelő ezen határozat ir nyomban azért, mert a legutóbbi időben lábra kapott gyanúsítási áramlattal szemben és főleg az ellenzéki pártok által a szabadelvű párt tagjai ellen irányított hajszánál, sajnos, én is egyike vagyok azoknak, kiket ezen zaklatás ér.

Én a parlamenti tevékenykedést másként fogom fel és nem abban látom a képviselői hivatást, hogy egymás gyanúsításában találjunk munkakört, hanem abban, hogy: mindenki tehetségét a közügyek terén érvényesítse és hazája, valamint választókerülete érdekeit képviselje.

Kötelességemnek tartom tehát Önöknek tisztelt uraim kijelenteni, hogy én — különösen a pártezen ujlagi határozata folytán — nem fogok megválni a képviselői állástól mindaddig, míg Önök feltétlen bizalmát bínni szoronsés lesznek, — ellenkezőleg újabb erőt meritek nyilatkozataik által arra nézve, hogy fokozott munkakodás és kitartás által aként töltsem be hivatásomat, mint azt szerény nézetem szerint kötelessége minden képviselőnek.

Kifejezett bizalmukat ismételten köszönve, hiszem és reményelem, hogy a szabadelvű párt összetartása és buzgalma jövőre is megihusit minden oly áramlatot és törekvést, mely az áldásdus tevékenységet az országra nézve megakasztja.

Budapest, 1897. ápr. hó 14-én.

Hazaflis üdvözlettel:
Benke Gyula.

CSARNOK.

Jámor Estány egyházi levelei a szerkesztőhöz.

— 122 —

Téus Szerkesztő Ur!

Minek utánna nagy pénteken elküüttük a harangok szavát Romába, jelen idő s szakban szabadságon vagyok s így vagyon némienemő érkezésem, hogy az bőjtj. sanyaru hejzétől valamit írjak. Ha pedéglen valami szomárságot tanálnék írni, tesszen nekem megboesájtani, met az okos gondolatok nem olajos káposzta mellett szoktak teremni. Én egy künyég furesácskának tanádom, hogy ha az ember valakit agyon üt, az isten azért bünteti meg, a mit eselekedett, de ha az ember bötöl, azért jutalmazza meg. A mit nem eselekedett, azért nem ott meg. Vagyes más szövakval, ha én egy jó darab börös húst meg nem eszem, asztot nekem az menyeknek oszágában az nagy bőjtj. tabelába jövamra írjak, de ha más megesz, annak nem esik sem testi, sem lelki állapotában kár. Persze, hogy ug. kívánnya az szent vallás, hogy ne csak lelkünkkel, hanem hasunkval is imádjuk az urat, met az jó isten nem esk a szíveket és veséket, hanem az gyomrokat és megvizsgálja néha napján s jajj annak, kinek hasában ojjan edelt tanál, az melyik az szent vallással eszve nem egyezik. Mü kántor komámval — mint besső emberek — megtartjuk az regulákat, a mint az mukori levelemben szüves vótam megírni s ha ojkor-ojkor vétkezünk, leimádkozzuk. Egyébaránt csak így nagy bőjtben tudgyuk meg, hogy vótaképen ki az igazándi keresztény. Met pódának okáét Opra Péter rossz keresztény, met az nagy hét óvadgyán minek utánna egybe sem vót, egy ujjomnyé szallónácskát megeveit, hogy éhen ne hajjon, de mán Nyáguj Estány válásos förfiu, met ő nagypénteken ebédre csak egy tál mákos laposkát, egy tángyér olajos káposztát, 9 darab turós galuskát, egy kiló halat, 7 drb vajjas palacsintát, s 11 tojásból rántottát evett s az ijon zsirtalan zsidó eszem iszom az jó lsten előtt erőst kedves dolog. Mórioz zsidó aszongya, hogy ő egész esztendő átal sohase eszik diszuó zsiros edelt, de mán nagy pénteken szallónát eszik, hogy magát töllünk megkülömböztesse. Ó keme különben az idén es kikapta az maga nagy pénteki porzióját. Kántor komámval ünnepelesen szájba vágtuk az hébert és pedéglen azért, mivelhogy az ő elődjéi erőst sokat kénózták az szegény Jézust s dukál minden igaz hitű besső embernek, hogy ezt satifakéziót vegyen az héber náczijón. Eszt a porziót min-

den esztendőben megkapja Mórioz zsidó s ugy állja, mint az bival az vakarást.

Ezek után az téus szerkesztő urnak, valamint az egész olvasó publikumnak boldog innapokat kívánok s mü pedéglen kántor komám készítésük el magunkat az szent napokra s vegyünk magunhoz egy csopót.

Kárbahágó, 1897. ápr. 17-án.

Maradtam

tiszteletvel és becsületvel

Jámor Estány,

egyházi és harangkezelő.

Ujdonságok.

— Kinevezések. A közoktatásügyi miniszter Magyar Anna okleves késdédvönőt az ilyefalvi állami késdédvönődához, Butyka Róza okleves késdédvönőt a verespataki állami késdédvönődához nevezte ki.

— Időjárásunk nem csak szép, hanem hasznos is. Az elmúlt héten sok esőt kaptunk s rá szép enyhe, napos időt. A légkör annyira felmelegedett, hogy még az éjelek sem oly hűvösök, mint az elmúlt napokban. Szóval boállott az az időjárás, miről a székely ember azt szokta mondani, hogy ilyenkor még bottal sem lehet a füvet a földbe visszaverni.

— Királyi kegy. Ó felsége a király megengedte, hogy a kézdíváshelyi Rudolf kórház egyik később rendezendő jótékony czélú állam sorsjáték jövedelméből való részesedésre előjegyeztessek.

— Tavaszi országos vásárunk május 10-én fog megtartatni, a megelőző barom vásár pedig 8 és 9-én. Minthogy a hivatalos kimutatás és a naptárak között e tekintetben eltérések fordulnak elő, szükségesnek tartottuk ezt a közönség tudomására hozni.

— Bécsbe utazók figyelmébe. A Prodeál-ról — Bécsbe és vissza való utazásra érvényes menetjegyzetek (körutjegyek), melyek a rendes zónajegyeknél olcsóbbak és a melyekkel az átutazás megszakítható, az idén is kiadatnak. — Bővebb felvilágosítást nyújt a városi menetjegyiroda. Brassóban. (Írásbeli tudakolásoknál, a választért járó postadíj melléklendő).

— Székelyek érdekében. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 19525 szám alatt következő értesítést küldötte megének főispánjához: Nagyméltóságú főispán Ur! Kapcsolatban az 1891. évi április hó 18-án 9616 sz. a. kiadott leirattal értesitem Nagyméltóságodat, hogy a m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyár felügyelő bizottságának folyó évi márczius hó 18-án 5860 sz. a. előm terjesztett jelentése szerint folyó évi február hó 15-ike óta a budapesti gépgyárba egy székelyvidéki asztalos, a diósgyőri gyárba pedig egy ugyanily lakatos vétetett fel. A budapesti gépgyárba a jövő hó folyamán több ügyes vasgyalus és vósos lesz felvehető. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelem őszinte nyilvánítását. Budapest, 1897. április 2-án. A miniszter megbízásából: Kvassay miniszteri tanácsos.

— A harssói magyarság szakadása. F. hó 13-án volt Brassóban a városi képviselők választása, mely alkalommal ismét sajnosan volt tapasztalható, hogy az ottani magyarság sehogy sem tud egyetértetni. Az „intéző bizottság” paktumra lépett a szász néppárt választmányával de ezt a meg egyezést többen nem tartották helyesnek s jelöltek állítottak fel minden kerületben, a minek az lett az előre látható következménye, hogy a magyar jelöltek, számszerint hatvanheten, mind olbuktak. Sőt olbuktak — a magyarság szavazatainak megoszlása miatt — a mérsékelt szászok is és győztek a bolonyai kerületben kivéve, mindenütt a zöldek. A bolonyai kerületben az „Intéző bizottság” 12 magyar jelöltjét választották meg, mivel a szászok parolás embereknek bizonyultak, a paktum szerint szavuknak állván, a mit a széthuzó magyarok nem eselekedtek meg. Hogy a brassói magyarság között hiányzik a szükséges egyetértés, az rájuk nézve igen nagy veszedelem. Hiányzik az összetartó kapes; nincs vezető szellem, sem vezérlő egyén, kiben a közbizalom összpontosulhatna s e miatt mindeu vitális kérdésnél sajnálatra méltó faszköval végződik a magyarság akeziója. Közelebből (ápr. 29-én) lesz a város I. választókerületében az országgyűlési képviselőválasztás is;

arra is már három magyar jelölt pályázik a szászok jelöltje mellett. Lázár Gerőt, kinek úgy látszik legtöbb sansza lennének, a magyarok nem engedik többséghez jutni, hanem föllép mellette még dr. Otrobán Nándor is s dr. Papp Árpád és Zakariás János közvetítésével még egy nemzeti párti jelölt is. Hogy azután ennyi sok jelölt mellett vigan érkezik be elsőnek a szászok jelöltje, az nagyon természetes.

— **Csernátó Gyula megválasztása.** F. hó 14-én volt Budapesten az erzsébetvárosi kerületben a képviselőválasztás, hol három jelölt állott egymással szemben: Csernátó Gyula, Fektor Ferenc és Csajághy. Ez utóbbi még a délelőtti órákban visszalépett s a szavazás esteli 7 óráig folyt. Csernátó egész nap óriási előnyben volt Fektor felett s a záróra leteltével mintegy másfélszer szavazattöbbséggel a kerület országgyűlési képviselőjéül megválasztott. A szabadelvű pártnak eme erős, oszlopos hívét s a politikai irodalomnak régi vezérét pártkülönbség nélkül üdvözli a nemzet ismét a parlament tagjai közt.

— **Eltűnt tanító.** Veress Lajos csikszeredai elemi iskolai tanító f. hó 5-ikén előadás után körülbelül 4—5 óra tájban hazulról eltávozván, privát tanítványait látogatta meg, kiktől a tanítási díjakat felszedvén — a mely összeg némelyek szerint 12—13 frtot, mások szerint 23—25 frtot tett ki — hazatért ismét. Othon azonban felesége tőle a felvett pénzeket követelvén, annak átadását megtagadta s bosszusan ment el ujra. A különböző hírekkel megállapítható, hogy Veress először Hajnó József koresmájába tért be, hol többet magával körülbelül 9 óráig időgált s onnan a vasuti vendéglőbe vette útját, hol éppen akkor ismerős asztaltársaság mulatgatott. Veress egy fél liter bort rendolvén, szintén letelepedett közéjük s egészen feszelenül, jókedvével beszélgetett, sőt még halkan énekelgetett is a nélkül, hogy bármi elkeseredett hangulat látszott volna rajta s csak legkevesbé is be lett volna rugva. S midőn a társaság 11—12 óra tájban felkerekedett, ő is kiitta maradék borát s velük együtt elindult. De kün nyomban elmaradt tőlük s hogy aztán merre, hova ment, senki sem látta s maig sem tudja senki. Azóta nyoma veszett. A nyomozást csak 7-én kezdte meg szerencsétlen neje — talán özvegye — mivel egy napi távolléte nem tűnt fel annyira. Azóta azonban a rendőrség, esendőrség minden követ megmozdít, hogy az eltűnt nyomára jusszon. Az állomástól kiindulva szalmakazalokat, szomszédos épületeket, kutakat, patakokat felkutattak, sőt az Ott folyóban is keresték. Mind hasztalan. Az eltűnt tanítót megtalálni nem tudták. De azért a reményről nem mondtak le s a nyomozás lankadatlan erővel folyik.

— **Technikusok Erdélyben.** A kir. Józsefműegyetem mérnöki szakosztályának hallgatói, számszerint hetvenötön Kislaludi Liptay Sándornak, az ut-vasutépítéstan nagyírú tanárának és Czákó Adolf vízépítéstan tanára és egy assistens vezetése alatt tanulmányutat tesznek Erdélyben. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter külön vonatot boesátott a tanulmányozók rendelkezésére. Előbb Nagy-Szebenbe jöttek, a honnan a vöröstoronyi vasutat tekintették meg, azután pedig Brassót láto-gatták meg szerdán. A város megismerése után a Czenk hegyre mentek föl, s az Árpádszobor mellől gyönyörködött a társaság a páratlan szép kilátásban. Délután a különvonat Seps-Szentgyörgyre hozta a kirándulókat, a hol az állomási étteremben a m. á. v. építő felügyelőség, az építési vállalat részéről Braun mérnök megvendégelte s vonatindulásig cigányzene mellett mulatott a társaság, közben kölcsönös tiszteket mondván. Azután Csikszeredába indult vonatjuk szakadó záporban. Csütörtökön a gymesi szorosban épülő vasutnak érdekes és nagy szabású építkezését tekintették meg, a hol az építész vezetés és a vállalat mérnökei adták a munkához a magyarázatokat. Pénteken visszajövet a sepsi-szentgyörgy-csikszeredai vonatot tették tanulmány tárgyává, s az érdekesebb részleteket közelebbről engedte láttatni a meg-megálló külön vonal. — A szép vidékek és tanulságos építési munkák kedves emlékeivel és gyakorlati tapasztalatok szerzőse által könnyebbül aztán a husvét utáni diligenciánál fáradtságos munkája, a politechnikum termében.

— **A „Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete”** f. hó 19-én délelőtt 11 órakor tartja harmadik rendes évi közgyűlését a

„Köztelek” üléstermében. A közgyűlés tárgyai lesznek: Az 1896. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése és a feletti határozat, az igazgatóság és felügyelő bizottság kiigazítása választás útján. A nyugdíjintézet számadásából, viszonyítva azok adatait az előző 1895. eredményeihez, kiemeljük, hogy a díjak egyenlő taglétszám mellett, 22.105 korona 62 fillérről 24.463 korona 90. fillérre, a díjtartalék 76.231 korona 94 fillérről 101.471 korona 32 fillérre emelkedtek. Az intézet nyers vagyonát 1895-ben 85876 korona 46 fillért, 1896. végén 125292 korona 93 fillért; az alap vagyon 1895-ben 5225 kor. 83 fl. 1896 végén 20587 kor. 83 fillért. Az előbbi emelkedett 39410 kor. 52 fl., az utóbbi 15362 koronával. A mint ezen adatokból kitűnik, a nyugdíjintézet a díjtartalék megfelelő emelkedése mellett a mult folyamán vagyonában jelentékenyen megerősödött.

— **Az Erdélyi bank és takarékpénztár** részv. társaság Kolozsvárt az általa mult hóban bevezetett sorsjegy részletfizetési üzlettel lehetővé teszi mindenkinek azt, hogy kis havi összegek esetleg 1—2 frtos törlesztések mellett is sorsjegyeket magának beszeressen s ezen sorsjegyekre eső nyeremények már az első 2 részlet lefizetése után magát a vevőt illetik. Ezen kedvező sorsjegy vásárlási alkalmat mindenkinek melegen figyelmébe ajánlhatjuk.

— **Két új zenemű** jelent meg a budapesti Klöckner Ede zenemű kiadó cég kiadásában. Az egyik: Id. Ábrányi Kornél, az ép jubiláló ősz mesternek legujabb, egyuttal legsikerültebb műve a „8-dik magyar ábránd”. „Nem gondol a lánymagában egyebet” „Ha meghalok, esillag leszen belőlem” és „Kis szekeres, nagy szekeres” kedvelt magyar dalok felett. Ábrányi magyar ábrándjai általánosan nagyon kedveltek, a melyek mindannyiát a hamisítatlan nemzeti szellem, a legkiválóbb izlés és gondos kidolgozás jellemez. E „8-dik magyar ábrándja” azonban különösen a három legszebb magyar dalok feldolgozása által a legsikerültebb szerzeménye a gazdagon buzgó dallamere és költői ihlettség tekintetében még mindig fiatal mesternek. Ára 1 frt 50 kr. A másik: Yoon Ch.-nak „Aurora pas de quatre” című angol négyes tánca, mely bájos, behizelgő dallamossága és Yvon tánczeit általán jellemző pikáns harmonizációjával az épen divatban levő táncnak legsikerültebb zongora kiadása. Ára 75 kr. Mindkettő fent említett kiadóhivatalból rendelhető meg.

— **A közönség figyelmébe.** A tavasz nyitásával, midőn mindenki siet magzükségletét beszerezni, mint a megelőző években tettük, ugy most sem mulasztjuk el a közönség figyelmét felhívni a Mautner Ödön magkereskedésére, mely egyedül képes olcsó, feltétlenül csiraképes, dús virányt hozó virág- és veteménymagvakat szolgáltatni. Több évi saját tapasztalatainkból indulva ki, jó lélekkel ajánljuk ezen céget mindenkinek.

Közigazdaság.

Mely körülmények között vethető egy s ugyanazon növény többször egymásután.

Többször fordul elő a gazdasági üzletben azon eset, hogy valamely növényt kétszer-háromszor, talán többször is természetnek mindig ugyanabban a talajban, ugyanazon helyen.

E gazdálkodási mód homlokegyenest ellenkezik a talaj termőerő fenntartásáról szóló tannal, köz tudomásu dolog s a vegyelemzés is kimutatja, hogy így egyoldalulag lesz a talaj kihasználva, vagyis a főbb (a fontosabb) ásványi tápalkatrészekből, minők pl. a foszforsav, légeny, kali, aránylag több használtatik így el, mintha különböző fajtájú növények, u. m. kalászosak, kapások s takarmányművek egymást váltanák fel. Mert, ha többször termeljük azokat egymásután, az egyensúly a talaj termőerejében előbb meg lesz háborítva, vagyis az arány az egyes alkatrészek között, (mész, magnesia, vas, kén, chlor, natrium stb.) megváltozik s tulajdonképp az okozza a talaj szegényedését vagyis a termőerő apadását.

Tehát az előbb mondottakból az következik, hogy nem összeségében merül ki a talaj tápanyag tekintetében, hanem csupán csak egyes bizonyos anyagokat szív ki inkább a növény a földből. Ennek magyarázata 1) az, hogy a gazdasági növények

közül némelyek a foszforsavat, s ismét mások a natront vagy kalit igénylik nagyobb mértékben; 2) hogy a különböző gazdasági növények nem egyforma gyökérzettel vannak ellátva; ugyanis, vannak közöttük olyanok, melyek gyökere igen mélyen megy az altalajba, például a luczernafélék; vannak, melyek ismét csak a felső rétegekben vannak; vannak, melyek dus gyökérzettel bírnak, sok tápfelvévő hajszálgyökérre pl. burgonya, zab, köles; s vannak ismét, melyek gyámoltalan gyökérzetűek pl. len, kender, répa; 3) vannak, melyek soklevelűek s a talajt jól beárnyékolják, annak nedvességét megőrzik, mert az ilyen talaj nem veszít annyi nedvességet, s ismét olyanok, melyek csak a felső rétegekben vannak, nem alkalmasok; 4) némelyik csak a felső rétegekben, másik zsarol, sok ásványi anyagot vesz ki a földből; pl. zsarolók az olajos növények, repeze, napraforgó, mák, a fonálnövények, kender és len, továbbá a burgonya, répa, tengeri, dohány, lóbab stb. Ezek mind igényesek, jó termő földet kívánnak, vagy is abban sok oldott nyomegyi tápanyagot, 5) egyforma vagy ugyanazon növény több évi termelése után rendszeren mint igen károsan ható következmény az is, hogy ott tömegesebben lép fel annak egyik vagy másik ellensége a növény vagy állatvilágból, pl. üszök, rozsdá, rovarok, egerek, nematodok, aranka stb., melyek ezután a termelésnek rendszeren határt szabnak, ha a gazda önmaga nem jön arra a gondolatra, hogy jó lesz már vetésváltást alkalmazni.

(Végo kör.)

Apróságok.

Biró előtt.

A bíró kéri a tanuként megidézett kisasszonyt:

— Hány éves?

— Husz éves multam.

— Kérem, pontosan tessék megmondani.

— Husz és harmincz év között...

— Mikor lesz harmincz éves?

— Ho... holnap.

*

A tűzföldön.

Érkező hittérítő. Az ön barátságos modorából ítélve, királyuknál meleg fogadtatásra számíthatok.

Benszülött. Nem épen bizonyosan. Ebben a meleg évadban a király jobb szereti a hideg sültet salátával.

*

Tanács.

— Ne ítélj meg senkit az esernyőjéről: hátha másé!

*

Szolgálatikész.

Vidéki kisegítő pinézert fogadja a vendéget.

— Van telefon? — kéri ez.

A pinézér vaktában rámondja:

— Burgonyával vagy rizsszel tetszik parancsolni?

Nyilttér*.)

Selyem-damasztok 65 krtól 14 ft. 65 krig méterenkint, valamint fekete, fehér és színes. Henneberg-selyem 45 krtól 14 ft. 65 krig méterenkint, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázat) s. a. t. megrendelt áru, postabér és vámmentesen házhoz szállítva valamint mintákat postafordultával küldik Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájcba czimezett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros békéig ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közönségnél, csúsznál, tag-szagattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készenlétben van; főraktár: Török József gyógyszerész Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánszót van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggyel és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

* E rovat alatt közlötektől felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETESEK.

Sz. 500—1897

Hirdetmény.

Martonfalva község képviselő-testületének 1897. évi április 6-án tartott gyűlésében 21 p. a. hozott határozatához képest ezennel köz-hírré tetetik, mikép Martonfalva községében építendő tűzmentes község-ház építésére vonatkozólag 1897. évi május hó 18-án d. e. 8 órakor a község-házánál nyilvános árlejtés fog tartatni — hová vállalkozni szándékozik azon figyelemztetéssel hivatnak meg, hogy az árlejtési és építési fel-tételek vagy a részletes költségvetés tervrajzok, előmért és anyag kiszá-mítási kimutatással a körjegyzői iro-dán a hivatalos órák alatt megtekint-hetők.

Martonfalván, 1897. év április 15-én.

Az előjáróság:

Veres Péter, Molnár Ventura,
körjegyző, bíró.

77 1—3.

Sz. 6706—896.
tlkv.

Hirdemény.

Karatna-Al- és Felvolál község te-lekkönyvi birtokszabályozás követ-keztében átalakítottak és ezzel egy-idejűleg gazokra az ingatlanokra néz-ve, amelyekre az 1886. évi XXIX-ik t. cz., az 1889. 38 és az 1891. 16 t. czikkek a tényleges birtokos tulaj-donjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29-ik t. czikkben szabályo-zott eljárás a tlkvi bejegyzések hely-szerbitésével kapcsolatosan fogana-tosított. Ez azzal a felhívással tö-tetik közzé:

1-ör, hogy mindazok, kik az 1886. évi 29-ik t. cz. 15. és 17. §-ai alap-ján, ideértve e §-oknak az 1889. évi 38-ik t. cz. 5. és 6. §-ban és az 1891. évi 16-ik t. cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. évi 38-ik t. cz. 7 §-sa és az 1891. évi 16-ik t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi 29-ik t. cz. 22. §-sa alapján történt törölések érvénytelen-ségét kimutathatják, e végb6/ törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1897. évi november hó 15-ik nap-jáig bezárólag alólírt telekkönyvi

hatóságához nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személy-nek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szol-gálhat;

2-szor, hogy mindazok, kik az 1886. évi 29-ik t. cz. 16. és 18. §-ai-nak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi 38-ik t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjo-gának bejegyzése ellenében ellent-mondással élni kívánnak, írásbeli ol-lentmondásukat hat hónap alatt, vagy-is 1897. évi november hó 15-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros haráridő után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3-szor, hogy mindazok, kik a tlkv. átalakítása tárgyában tett intézke-dések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esete-ken kívül az 1892. évi 29-ik t. cz. szerinti eljárás és az ennek folya-mán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bár-mely irányban sértve vélik — ide-értve azokat is, a kik tulajdonjog arányának az 1889. évi 38-ik t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényü-ket a tlkvi hatóságához hat hónap alatt, vagyis 1897. évi november hó 15-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az át-alakításkor közbejött téves beveze-tésből származó bármilyen igényei-ket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthe-tik, az említett bejegyzéseket pedig a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szer-zett harmadik személynek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelemztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egy-szerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a tlkvi. hatóságnál átvo-hetik.

A kir. trvszk. mint tlkvi hatóság.
K.-Vásárhelyt, 1896. decz. hó 12-én

Gaál István,
kir. trvszk. bíró.

76 1—3

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy ka-napé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle dí-vány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függöny-tartók, tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület föld-szintjén van.
(23 100—100)

Legbiztosabb szer

székrekedés, étvágytalan-

ság, gyomorfájás és a

ebből eredő bajok

ellen a Zenke

Zoltán

növényyszer
gyomor-likőr
készítménye.

Használati könyvvel együtt
egy üveg ára
40 és 80 kr.

Kapható Kézdi-Vásárhelyen minden fűszer és vegyes áru kereskedésben, továbbá a kő-szítónél utánvét mellett H.-M.-Vásárhelyen.
Csak a „barát” védjeggyel ellátott valódi!
A nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi, valamint osztr. es. kir. ker. miniszter urak által kihirdetve és törv. védve.

Erdélyi bank és takarékpénztár részvénytársaság Kolozsvárt.

Elad különféle sorsjegyet havi részletfi-zetésre

12 —, 18 —, 24 — és 36 havi részletfizetésre.

Legközelebbi huzások :

Főnyeremények :

1870-es magyar nyeremény sorsjegye	frt 120.000
4%-os magyar jelzálog hitelbank sorsjegye	frt 50.000
1860-as állam sorsjegye	frt 60.000
Osztrák hitel sorsjegye	frt 150.000
Magyar vörös kereszt sorsjegye	frt 20.000
Osztrák	frt 20.000
Bazilika sorsjegye	frt 20.000
Olasz vörös kereszt sorsjegye	Lira 35.000

A kamatozó sorsjegyek kamatai a megbízó fél-nek esnek javára.

75 1—3

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

PORTLAND CEMENTJÉT

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomás-hoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható: K. Csizsár József urnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Császár Gyula uraknál.

22 12—48

ELADÓ ZSINDELY.

Haraly községben alattírtaknál 60,000 drb. házilag készí-tett zsindeley 48—50 cm. hosszúságu eladó.

Fejér Árpád
és
Fejér Ödön.

73 2—3